

Közzététel: 2019. február 19.

A tanulmány címe:

Egységes betétbiztosítási értékhatár, erkölcsi kockázat az Európai Unióban

Szerző:

Kallóné Csaba Katalin, a Corvinus Egyetem PhD-hallgatója E-mail:

csaba.katalin.corvinus@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.20311/stat2019.2.hu0175>

Az alábbi feltételek érvényesek minden, a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) Statisztikai Szemle c. folyóiratában (a továbbiakban: Folyóirat) megjelenő tanulmányra. Felhasználó a tanulmány, vagy annak részei felhasználásával egyidejűleg tudomásul veszi a jelen dokumentumban foglalt felhasználási feltételeket, és azokat magára nézve kötelezőnek fogadja el. Tudomásul veszi, hogy a jelen feltételek megszegéséből eredő valamennyi kárért felelősséggel tartozik.

1. A jogszabályi tartalom kivételével a tanulmányok a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Sztj.) szerint szerzői műnek minősülnek. A szerzői jog jogosultja a KSH.
2. A KSH földrajzi és időbeli korlátozás nélküli, nem kizárólagos, nem átadható, térítésmentes felhasználási jogot biztosít a Felhasználó részére a tanulmány vonatkozásában.
3. A felhasználási jog keretében a Felhasználó jogosult a tanulmány:
 - a) oktatási és kutatási célú felhasználására (nyilvánosságra hozatalára és továbbítására a 4. pontban foglalt kivétellel) a Folyóirat és a szerző(k) feltüntetésével;
 - b) tartalmáról összefoglaló készítésére az írott és az elektronikus médiában a Folyóirat és a szerző(k) feltüntetésével;
 - c) részletének idézésére – az átvevő mű jellege és célja által indokolt terjedelemben és az eredetihez híven – a forrás, valamint az ott megjelölt szerző(k) megnevezésével.
4. A Felhasználó nem jogosult a tanulmány továbbértékesítésére, hasznoszerzési célú felhasználására. Ez a korlátozás nem érinti a tanulmány felhasználásával előállított, de az Sztj. szerint önálló szerzői műnek minősülő mű ilyen célú felhasználását.
5. A tanulmány átdolgozása, újra publikálása tilos.
6. A 3. a)–c.) pontban foglaltak alapján a Folyóiratot és a szerző(ke)t az alábbiak szerint kell feltüntetni:

„*Forrás: Statisztikai Szemle c. folyóirat 97. évfolyam 2. számában megjelent, **Kallóné Csaba Katalin** által írt, **Egységes betétbiztosítási értékhatár, erkölcsi kockázat az Európai Unióban** című tanulmány (link csatolása)*”

7. A Folyóiratban megjelenő tanulmányok kutatói véleményeket tükröznek, amelyek nem esnek szükségképpen egybe a KSH, vagy a szerzők által képviselt intézmények hivatalos álláspontjával.

Egységes betétbiztosítási értékhatár, erkölcsi kockázat az Európai Unióban

Kallóné Csaba Katalin,
a Corvinus Egyetem PhD-
hallgatója
E-mail:
csaba.katalin.corvinus@gmail.com

Az Európai Unió 2011-ben (100 ezer euróra) egységesítette a betétbiztosítási értékhatárt tagállamaiban annak érdekében, hogy az eltérő kártalanítási összeghatárok ne okozzanak versenytorzulást a belső piacon. Bár e harmonizációs törekvés előnyei vitathatatlanok, az egységes kártalanítási értékhatár a kisebb átlagos betétösszeggel rendelkező országok esetén relatíve nagyobb biztosítottságot jelent, ami betétesi és banki oldalról egyaránt fokozza az erkölcsi kockázat veszélyét. Jelen tanulmány a tagállamok hitelintézeteinél elhelyezett betétek átlagos összege közötti jelentős eltéréseket mutatja be. Az elemzés egy, az Európai Unió 20 tagállamában 84 ezer háztartás pénzügyi vagyonát felmérő kérdőíves kutatás adatbázisára épül. A betétösszegek eloszlásának vizsgálatából kiderül, hogy az minden tagállamban erősen balra ferdült, ami azt jelenti, hogy a jelenlegi biztosítási értékhatár csekély változtatásával a biztosított betétek száma csak kismértékben, a biztosítási kötelezettség viszont jelentősen változna.

TÁRGYSZÓ:
Lakossági megtakarítások és pénzügyek.
Fogyasztóvédelem.
Bankok.

DOI: 10.20311/stat2019.2.hu0175

A betétbiztosítás intézményének bevezetése világszerte azzal a céllal történt, hogy növelje a betétesek bankrendszerbe vetett bizalmát, javítva ezzel a pénzügyi stabilitást. A betétbiztosítás elméleti alapmodellje (*Diamond–Dybvig* [1983]) alátámasztja ezt az elgondolást, hiszen levezeti, hogy a betétbiztosítás megakadályozza a bankrohamokat, megelőzve ezzel a hosszú távra lekötött eszközök kényszerértékesítését. *Savchenko* és *Kovács* [2017] a közelmúltbeli ukrán válság példáján keresztül hangsúlyozzák, hogy a bankokba vetett bizalom kulcsfontosságú, annak hiányában a bankszektor nem tudja ellátni feladatát, ami visszavetheti a gazdasági növekedést. A bizalom helyreállításához *Kovács* és *Terták* [2016] szerint a bankok közbelépésére, a szabályozások reformjára is szükség lehet. Válságos időkben például a szabályozó a betétbiztosítási értékhatár emelésével kiterjesztheti a biztosítás lefedettségét.

Az empirikus kutatások a betétesek bizalmát növelő hatása ellenére sem támasztják alá minden esetben a betétbiztosítás pénzügyi stabilitásra gyakorolt jótékony hatását. A betétbiztosítás és a bankrendszer kockázatának összefüggéseit vizsgáló szerzők különböző eredményre jutottak. Például *Wheelock* és *Wilson* [1994], valamint *Alston*, *Groove* és *Wheelock* [1994] nem találtak összefüggést a betétbiztosítás bevezetése és az Egyesült Államok bankcsődjei között. *Karels* és *McClatchey* [1999] bár hasonló következtetésre jutottak, a bevezetés stabilizációs hatását emelik ki az egyesült államokbeli hitelszövetkezeteknél. *Grossman* [1992], *Wheelock* [1992], valamint *Thies* és *Gerlowski* [1989] eredményei a betétbiztosítás és a bankcsődök számának pozitív irányú, szignifikáns kapcsolatát támasztják alá. *Gropp* és *Vesala* [2004] viszont egy, az Európai Unió országaiban végzett kutatás alapján arra mutatnak rá, hogy a betétbiztosítási rendszerek intézményesítésével jelentősen csökkent a bankok kockázatvállalása. *Chernykh* és *Cole* [2011] szerint Oroszországban a betétbiztosítás bevezetésével javult a pénzügyi közvetítőrendszer. *Garcia* [2000] pedig válság idején a betétek teljes összegére vonatkozó biztosítás átmeneti bevezetését tartja hasznosnak, válságmentes időkben viszont korlátozni javasolja a biztosítás lefedettségét.

Laeven, *Kane* és *Demirgüç-Kunt* könyvében [2008], mely összefoglalja a betétbiztosítás empirikus kutatásainak eredményeit, a következő olvasható: „*Demirgüç-Kunt* és *Detragiache* [2002] vizsgálják első alkalommal jelentős méretű, nemzetközi keresztmetszeti adatokon a betétbiztosítási rendszer és egy válság kialakulásának kapcsolatát.” (14. old.). *Demirgüç-Kunt* és *Detragiache* [2002] arra a határozott eredményre jutnak, hogy a betétbiztosítás intézményesítése növeli a bankválság valószínűségét. A betétbiztosítás nemkívánatos hatásait pedig ott találták erősebbnek, ahol nagyobb a biztosítottak köre és a biztosítás mértéke, illetve a betétbiztosítási rendszert az állam működteti. *Demirgüç-Kunt* és *Kane* [2002] szerint a gyenge pénz-

ügyi intézményrendszerrel rendelkező országokban nehéz jól működő betétbiztosítási intézményrendszert kiépíteni. *Hovakimian, Kane és Laeven* [2003], valamint *Laeven* [2002] véleménye pedig az, hogy a gyenge pénzügyi intézményi környezettel rendelkező országokban a betétbiztosítási rendszerek a működési modelltől függetlenül kudarcra vannak ítélve. *Cull, Sorge és Senbet* [2004] szerint az ilyen környezetben a betétbiztosítás kifejezetten hátráltatja a pénzügyi rendszer fejlődését.

Mi lehet az oka annak, hogy a szerzők egy részének eredményei alapján a betétbiztosítás bevezetésével a vizsgált időszakokban és országokban nemhogy nem csökkent a bankrendszer kockázata, de még meg is emelkedett? A betétbiztosítás kontraproduktivitását az erkölcsi kockázat (moral hazard) megjelenésével indokolják. Az erkölcsi kockázat fogalma először a biztosítással foglalkozó szakirodalomban jelent meg (*Haynes* [1895], *McNeill* [1900], *Dembe–Boden* [2000]). Az erkölcsi kockázat azt a jelenséget írja le, amikor a biztosítottak egy része visszaél a biztosítás nyújtotta előnyökkel, azaz nagyobb kockázatot vállal, és emiatt a biztosítás értelemszerűen drágább lesz minden biztosított számára. *Berlinger és Walter* [2013] úgy fogalmazzák, „ha a szerződő felek (jelen esetben a betétesek – kiegészítés *K. Cs. K.*) tevékenységéből származó költségek vagy kockázatok egy részét a szerződésen kívüli szereplők viselik (esetünkben: a betétbiztosító – kiegészítés *K. Cs. K.*), akkor a szerződők hajlamosak nem törődni ezekkel a negatív hatásokkal. Döntéseik során kizárólag a saját nyereségeikre, veszteségeikre és kockázataikra koncentrálnak...” (481. old.). A betétbiztosítás esetében úgy működik a mechanizmus, hogy a betétbiztosítás miatt a betétesek a betétbiztosítási értékhatárig a magasabb kamatot ígérő bankokban helyezik el a pénzüket, anélkül hogy az adott bank kockázatát mérlegelnék. A kockázatosabb hiteletet nyújtó bankok emiatt könnyebben juthatnak finanszírozáshoz, hiszen magasabb betéti kamatokat ígérhetnek, melyek iránt a betétbiztosítás miatt nagyobb a kereslet. *Banai, Király és Nagy* [2010] vélekedése szerint „a válság nyilvánvalóvá tette, hogy minél magasabb a kockázatok szintje, a bankrendszer annál magasabb reálgazdasági költségek árán képes csak alkalmazkodni a sokkhoz.” (129. old.). Amennyiben a betétbiztosítás hozzájárul a bankok kockázatának növekedéséhez, a pénzügyi stabilitás ellenirányú tényezőjévé válik, ami reálgazdasági költségekkel járhat.

A betétbiztosítás és az erkölcsi kockázat összefüggéseit tárgyaló irodalom áttekintése alapján egyértelmű, hogy ismert a betétbiztosítással összefüggő erkölcsi kockázat létezése. Kimutatását az empirikus kutatók úgy kísérelték meg, hogy a betétbiztosítás bevezetésének és a bankrendszer kockázatának kapcsolatát regressziós modellekkel tesztelték különböző országokban és időszakokban, kontrollváltozók beépítése mellett, melyek segítségével kiszűrték minden más tényezőt, ami az erkölcsi kockázaton kívül befolyásolhatta a bankok kockázatát. Sokáig ez az egy közvetett levezetés létezett az erkölcsi kockázat megnyilvánulásának tesztelésére. Egy korábbi tanulmányomban (*Kallóné Csaba* [2018]) ettől eltérő megközelítésben, a 2014 és

2015 között felszámolt és működő hitelintézetek betéteiről és betéteseiről rendelkezésre álló magyarországi adatok összehasonlításával arra a következtetésre jutottam, hogy a vizsgált időszakban, Magyarországon felszámolt hitelintézetekben az 1 millió forintnál magasabb összegű betétek felülreprezentáltak voltak, melynek egyik oka az lehet, hogy ezek az intézmények átlagosan magasabb betéti kamatot ígértek, mint a 2015. december 31-én még működő társaik, ami erkölcsi kockázat jelenlétére utal. Egyetértek *Anginer, Demirgüç-Kunt* és *Zhu* ([2014] 313. old.) megállapításával, miszerint végeredményben az erkölcsi kockázat mértékén múlik, hogy a betétbiztosítás összességében csökkenti vagy növeli a pénzügyi rendszer stabilitását. Mivel az eddigi kutatási megközelítésekkel csak közvetetten lehetett az erkölcsi kockázat jelenlétére és mértékére következtetni, mindössze annyit tudhatunk biztosan, hogy az erkölcsi kockázat csökkentésére kell koncentrálni. Véleményem szerint a betétbiztosítási rendszer működése a bankrohamokat megelőző pozitív szerepe miatt kívánatos, tervezésekor azonban koncentrálni kell az erkölcsi kockázat csökkentésére.

A betétbiztosítási értékhatár megfelelő beállítása az IADI (International Association of Deposit Insurers – Betétbiztosítók Nemzetközi Szövetsége) ajánlása szerint meghatározó tényező az erkölcsi kockázat csökkentésében (*IADI* [2014] 11. old.), *Kiss–Rodriguez-Lara–Rosa-García* [2012] pedig azt erősíti meg, hogy a betétbiztosítási értékhatár jelentős hatással van a bankrohamokra.

Az Európai Unió 2011-ben (100 ezer euróban) egységesítette a betétbiztosítási értékhatárt a tagállamaiban annak érdekében, hogy az eltérő kártalanítási összeghatárok ne okozzanak versenytorzulást a belső piacon. Az első fejezetben e betétbiztosítási értékhatár bevezetésének előzményeit és alkalmazásának nemzetközi példáit mutatom be. Az Európai Unió harmonizációs törekvéseinek áttekintését követően arról értekezek, hogy a 100 ezer eurós értékhatár a kisebb átlagos betétösszeggel rendelkező országok tekintetében viszonylag nagyobb biztosítottságot jelent, ami mind betétesi, mind banki oldalról fokozza az erkölcsi kockázat veszélyét. Ebből kiindulva, a második fejezetben azt elemzem, hogy az egységes betétbiztosítási értékhatár milyen biztosítottsági szintet jelent az Európai Unió egyes országaiban. Ehhez a betétesek mintáján megvizsgálom, hogy az átlagos betétösszegek tagállamokként szignifikánsan különböznek-e egymástól. Következtéseimet a harmadik fejezetben összegzem.

1. Egységes betétbiztosítási értékhatár az Európai Unióban

A betétbiztosítók közötti harmonizációs törekvések 2002-ben indultak két nemzetközi szervezet, az EFDI (European Forum of Deposit Insurers – Betétbiztosítók

Európai Fórumának) valamint az IADI megalakulásával. Az EFDI az Európai Bizottság támogatásával jött létre azzal a céllal, hogy tagjai számára (jelenleg 66 intézmény) közös platformot biztosítson a betétbiztosítási szakmában szerzett tapasztalatok megosztásához (EFDI [2017]). Az IADI szintén a nemzetközi együttműködést igyekszik elősegíteni, és emellett kutatásokon alapuló iránymutatással növeli a betétbiztosítás hatékonyságát. A nonprofit formában működő szövetséghez eddig 84 betétbiztosító csatlakozott (IADI [2016]). Magyarországon a betétbiztosítási rendszert 1993 óta az OBA (Országos Betétbiztosítási Alap) működteti, ami folyamatosan együttműködik a szakma nemzetközi képviselőivel, alapító tagja és aktív résztvevője mindkét nemzetközi betétbiztosítási szervezetnek.

A nemzetközi együttműködés jelentősége a 2008-as gazdasági válság óta még inkább előtérbe került. A válság ugyanis rávilágított arra, rendkívül fontos, hogy a világ országai hatékony betétbiztosítási modelleket alkalmazzanak (FSB [2008]). A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság és az IADI ezért megfogalmazták a hatékony betétbiztosítási rendszerek alapelveit, melyek alapján az FSB (Financial Stability Board – Pénzügyi Stabilitási Tanács) összehasonlította a tagországaiban 2011-ben működő betétbiztosítási rendszereket (FSB [2012]). E munka annak vizsgálatára is kiterjedt, hogy a felmérésben szereplő országok betétbiztosítási rendszerei miként reagáltak a 2008-as gazdasági válságra. Az FSB 21 tagországból 10 felemelte a betétbiztosítási értékhatárt a válság idején, miközben 4 (Franciaország, Németország, Hongkong és Szingapúr) ideiglenesen teljes letéti garanciát vezetett be. Négy országban (Japán, Korea, Mexikó és Törökország) viszont nem történtek rendkívüli intézkedések a 2008-as válság hatására, ennek oka valószínűleg az, hogy már korábban, az 1990-es és 2000-es évek elején begyűrűző gazdasági válságok után megtették a szükséges lépéseket. Ausztrália a válság hatására átmenetileg 1 millió dolláros betétbiztosítási értékhatárral intézményesített betétbiztosítási rendszert vezetett be 2008 októberében. Emellett egy külön garanciaalapot is létrehozott az 1 millió dollárnál nagyobb összegű betétek biztosítására, amihez önkéntes alapon, díjfizetés ellenében lehetett csatlakozni. Az Egyesült Államok a válság kitörésétől egészen 2012-ig a nem kamatozó tranzakciós számlák teljes összegére garanciát nyújtott. Három FSB-tag (Brazília, Korea és Svájc) pedig kiterjesztette a betétbiztosítást olyan termékekre (például a devizabetétekre, a nyugdíjalapok betéteire) is, amelyek korábban nem voltak biztosítva (FSB [2012]). Az FSB azt is megállapítja, hogy néhány országban (például Németországban, Japánban és az Egyesült Államokban) mind a biztosított betétek számát, mind értékösszegét tekintve magas a betétbiztosítás lefedettsége.

A válság hatására tehát a legtöbb FSB-tagország jelentős mértékben kiterjesztette a betétesek védelmét, ami a piaci fegyelem csökkenését eredményezheti. Az FSB ezért azt javasolja az IADI-nak és más érintett szervezeteknek, hogy adjanak útmutatást azokról a bevált eszközökről és jó gyakorlatokról, melyek elősegíthetik az erkölcsi kockázat enyhítését (FSB [2012]). A pénzügyi stabilitás és a piaci fegyelem kö-

zötti egyensúly biztosítása érdekében például a piaci szereplők ellenőrzése (FSB [2012]), valamint a korlátozott összeget garantáló betétbiztosítási modellek választása javasolt (European Commission [2017]).

Az Európai Unió a válságot követően egységesítette a tagállamaiban a betétvédelmi szintet, hogy az eltérő kártalanítási összeghatárok ne okozzanak versenytorzulást a belső piacon. Az Európai Parlament és a Tanács betétbiztosítási rendszerekről szóló 2014/49/EU irányelvének 19. paragrafusában szereplő indoklás szerint ugyanis a 2008-as gazdasági válságban „A kártalanítási összeghatárok Unión belüli koordinálatlan emelése következtében egyes esetekben a betétesek olyan országok hitelintézeteibe helyezték át a pénzüket, ahol magasabb betétgaranciát nyújtottak. Ezek a koordinálatlan emelések likviditást vontak el a hitelintézetektől a válság időszakában.” (Az Európai Unió Hivatalos Lapja [2014] 151. old.).

A betétbiztosítási rendszerek Európai Unión belüli harmonizációjának első mérföldköve a betétbiztosítási értékhatár és a betétbiztosítási rendszerekre vonatkozó követelmények 2014. évi egységesítése volt az Európai Parlament és a Tanács már említett irányelvének hatálybalépésével. A következő pedig az EDIS (European Deposit Insurance Scheme – Európai Betétbiztosítási Rendszer) létrehozása lenne, ami jelenleg még vita tárgyát képezi. Az EDIS-ben a tagállamok betétbiztosítói az általuk felhalmozott vagyont egy közös alapba vezetnék át, amelyből finanszírozható lenne az Európai Unió betéteseinek kártalanítása, bármely tagállamban is számolnák fel a tagsággal rendelkező hitelintézetet. Az EDIS a bankunió harmadik pillére lenne a már létező SSM (single supervisory mechanism – egységes felügyeleti mechanizmus) és SRM (single resolution mechanism – egységes szanálási mechanizmus) mellett. Az SSM közvetlenül ellenőrzi az euróövezet legjelentősebb bankjait. Az SRM célja pedig a csődöt jelentő bankok rendezett körülmények között történő szanálása az adófizetők és a reálgazdaság költségeinek minimalizálásával (European Parliament [2017]).

Az Európai Unió nemzeti szintű betétbiztosítási rendszerei egyelőre tehát nemzeti szinten maradnak, még az euróövezetben sem hoznak létre egységes betétbiztosítási alapot (Tóth [2015]). Az Európai Bizottság sem javasolja a betétbiztosítási alapok további egységesítését, viszont azt támogatja, hogy a közös szanálási alap szükség esetén, önkéntes alapon hitelezze a tagállami betétbiztosítási alapokat (Móra [2013]). Az EDIS helyett azonban más európai szintű betétbiztosítási modell is működőképes lehet. Gros és Schoenmaker [2014] például azt javasolják, hogy ugyanaz az intézmény végezze a szanálási és a betétbiztosítási feladatokat. A gyakorlatban ez azt jelentené, hogy a már létező SRM jogköre kibővülne a betétbiztosítással. Megfontolásra érdemesnek tartom Pisani-Ferry et al. [2012] modelljét is, amelyben a tagállamok betétbiztosítási rendszereit központilag viszontbiztosítanák. A szerzők másik javaslata szerint a források egy része tagállami, másik része európai szintű betétbiztosítási hatóságtól származna.

Az Európai Bankunió tehát még alakulófélben van, ezért érdemes javaslatokat tenni a szabályozás finomhangolására. *Mérő és Piroska* [2017] például olyan reformjavaslatokat fogalmaznak meg, amelyek vonzóbbá tennék a bankunióhoz történő csatlakozást a kelet- és közép-európai országok számára. A szerzők a korábbi bankszabályozási elv – a szubszidiaritás – hiányára mutatnak rá, illetve kifogásolják a makroprudenciális kompetenciák és a makroprudenciális döntésekért viselt felelősség összhangjának hiányát. *Bod* [2015] szerint jellemző tendencia az Európai Unióban, hogy az egységesítésre való törekvéssel egy időben szaporodnak a gazdasági protekcionizmus esetei is. Ezen egymással ellentétes tartalmú jelenségekre jó példa, hogy „egy és ugyanazon pillanatban került politikai napirendre az Európai Unió (EU) tagállamai számára a bankunióhoz való csatlakozás ügye, valamint az, hogy meglevő tagállam váljon-e ki az Európai Unióból...” (79. old.). A betétbiztosítás kérdésében is megjelenik ez a kettősség. Az egységesítés irányába hatnak például a bankpiacon megjelenő technológiai innovációk, melyek a digitális pénzügyi megoldásokat kínáló ún. fintech¹ szolgáltatók térnyerésével járulnak hozzá a bankpiac globalizálódásához. Egy globális bankpiacon, ahol a betétek áramlása a digitalizáció miatt egyszerűbb és kevésbé költséges, számítani lehet arra, hogy a betétesek abba az országba fogják áthelyezni pénzüket, ahol számukra magasabb betétgaranciát nyújtanak. A versenytorzulás megelőzése céljából tehát egységes biztosítási értékhatárban kell gondolkodni, azonban ennek az az ára, hogy bizonyos országokban viszonylag nagyobb a biztosítottság, ami fokozza az erkölcsi kockázat veszélyét betétes és banki oldalról egyaránt.

2. A betétösszegek összehasonlítása az Európai Unióban

A betétösszegek európai uniós tagállamokra vonatkozó megfigyelésére és összehasonlító elemzésére tudomásom szerint eddig még nem végeztek tudományos kutatást. Megjegyzem, a témában a világ más részeivel foglalkozó összehasonlító írásokat sem találtam. Az ilyen jellegű elemzések hiányának az a legvalószínűbb oka, hogy eddig nem volt elérhető adat a kutatók számára. Jelen elemzés alapja az Európai Központi Bank első nemzetközileg egységesen felvett statisztikája, ami a háztartások fogyasztását, jövedelmét, reál- és pénzügyi vagyonát, valamint hiteleit standard elemzési keretben méri fel (*ECB* [2014]). A továbbiakban HFCS 2014 (Household Finance and Consumption Survey – Felmérés a háztartások pénzügyi és fogyasztási helyzetéről) néven hivatkozott kutatás az Európai Unió 20 tagállamában végrehajtott kérdőíves felmérés.

¹ A fintech a pénzügyi technológia angol rövidítése, az Európai Központi Bank értelmezésében gyűjtőfogalom, ami a pénzügyi szolgáltatásokat támogató technikai újításokat foglalja magában.

A HFCS-adatbázis felhasználásával végeztek a háztartások nettó vagyonára vonatkozó nemzetközi összehasonlítást *Boldizsár et al.* [2016]. Elemzésükből kitűnik, hogy a háztartások nettó vagyonában különbségek mutatkoznak a 20 vizsgált tagállamban. A vagyonelemek egyike a bankbetét, ami ugyan a nettó vagyonon belül eltérő arányt képviselhet a tagállamokban, de összege jellemzően nagymértékben összefügg azzal. Ez alapján azt a vizsgálati kérdést fogalmazom meg, hogy vajon jelentősek-e a betétösszegek átlagának különbségei az Európai Unió vizsgált tagállamaiban. Az országok szerinti betétösszeg-eloszlások összehasonlító vizsgálatának az a jelentősége, hogy amennyiben az egységes betétbiztosítási értékhatár ellenére is jelentősek az egyes tagállamok közötti különbségek, akkor azoknál az országoknál, ahol a betétösszegek eloszlása az alacsonyabb betétek irányába fordult, az egységes betétbiztosítási értékhatár nagyobb erkölcsi kockázathoz vezethet.

2.1. Adatok

Az összehasonlító elemzéshez a HFCS második hullámában gyűjtött adatokat használok (*ECB* [2014]), melyeket 2013 és 2015 első fele között, jellemzően 2014-ben vettek fel az EU tagállamaiban. Ezek az adatok 2016. december óta elemezhetők az Európai Központi Bank engedélyének birtokában. Az adatbázishoz a kutatási tervem alapján nyertem hozzáférést. A felmérés 18 (Litvánia kivételével az összes) euróvezeti ország, illetve Magyarország és Lengyelország összesen 84 ezer anonimizált háztartásának adatait tartalmazza. A magyarországi adatfelvételt a Központi Statisztikai Hivatal végezte. Az adatbázis, összetettsége és nagy mérete miatt, csak több részletben áll rendelkezésre, az adatok összefűzése, a változók címkézése, valamint az adattisztítás ezért időigényes.

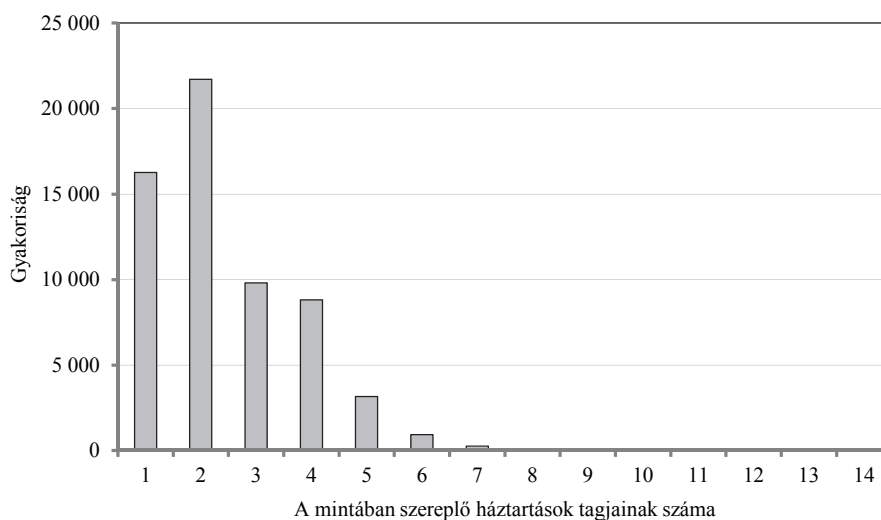
Az adattisztítás eredményeként a 20 tagállam közül 15 országot sikerült bevonni az elemzésbe, mert a betétösszeg vonatkozásában 5 ország (Magyarország, Lengyelország, Szlovénia, Málta és Portugália) esetén a megfigyelések (háztartások) száma 500 alatt volt, ami a népesség számához viszonyítva meglehetősen alacsony. Így a vizsgálat alapjául a betétösszeg változóra (*DA2102*) végül 15 országból (*SA0100* változó) 61 ezer háztartási szintű megfigyelés szolgál.

2.2. Módszertan

A HFCS-adatbázis elemzésének nehézsége, hogy az európai kérdőíves felmérés betétösszeg változója csak a háztartások szintjén ismeretes, azaz annak értéke a megkérdezett háztartások látra szóló és lekötött betéteinek összegét mutatja. Mivel a betétbiztosítás szempontjából szeretnék következtetni a betétösszegek nagy-

ságára és eloszlására, egy új változót kell létrehoznom. Ehhez első lépésként a háztartások létszámának gyakoriságát vizsgálom a mintán, hogy megtudjam, egy háztartáshoz jellemzően hány egyén tartozik. (Lásd az 1. ábrát.)

1. ábra. A mintában szereplő háztartások létszámának gyakorisága, 2014

Forrás: ECB [2014] alapján saját szerkesztés.

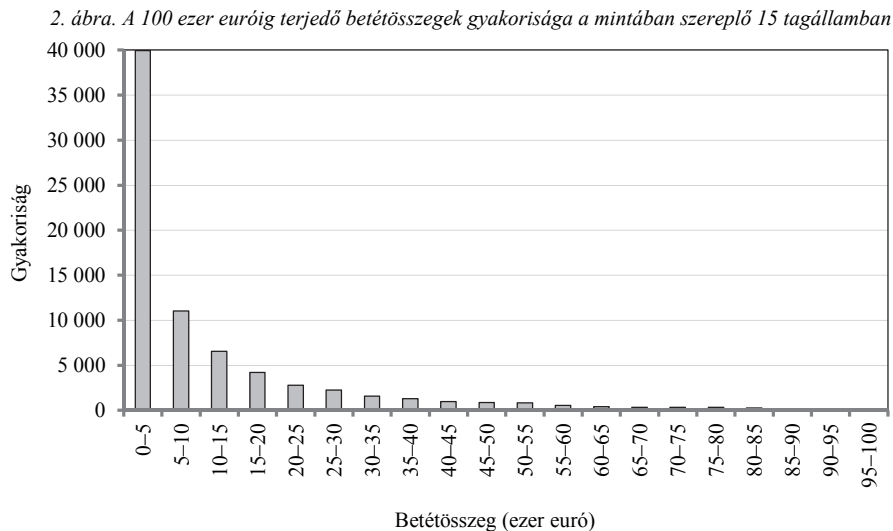
Az 1. ábra alapján a felmérésben szereplő legtöbb háztartást két fő alkotja. Abból kiindulva, hogy e két fő jellemzően felnőtt, feltételezésem szerint ezekhez a háztartásokhoz két betéti számla tartozik. A kettőnél több fővel rendelkező háztartásoknál is két számlát feltételezek, mivel azokhoz 2 felnőtt mellett a legtöbb esetben gyermekek tartoznak. A kiskorúak esetén azért élek azzal az egyszerűsítő feltételezéssel, hogy nem rendelkeznek bankszámlával, mert a magyar kártalanított betétesek statisztikái alapján (Kallóné Csaba–Vajai [2017]) a 18 éven aluli lakosságnak csak rendkívül alacsony aránya rendelkezik bankszámlával. Az egyfős háztartásoknál pedig egy betéti számlát valószínűsítek. Feltételezéseimet a magyar betétesekről rendelkezésemre álló statisztikákra alapozom. A több mint 8 millió fős felnőtt lakossághoz képest (2016. január 1-én pontosan 8 114 580 fő; KSH [2016]) az OBA adatbázisa alapján 8 724 024 betét volt biztosítva 2015. év végén, tehát magyarországi adatokból kiindulva egy felnőtt lakosnak átlagosan 1 bankszámlája volt. A betéttel rendelkezés eloszlását tekintve az átlagos 1 bankszámla/fő valószínűleg annak eredménye, hogy a lakosok egy részének nincs bankszámlája, másoknak pedig több is van. Mivel az elemzésben egy betétet feltételezek minden felnőtt esetén, előfordulhat, hogy a valóságban az elemzésben valószínűsítetténél nagyobb a bankbetétek töredezettsége. Az összehasonlításnak azonban ez nem korlátja, mivel minden megfigyelésnél

ugyanazzal a feltételezéssel élek. A két- vagy többfős háztartások betétösszegeit az összes megfigyelés esetén két egyenlő részre osztom.

Jelenleg az Európai Unióban a betétbiztosítás legfeljebb 100 ezer euró betétesenként és hitelintézetenként. A betétesek részéről tehát racionális döntés, ha a 100 ezer eurót meghaladó megtakarításukat több hitelintézetnél, különböző számlákon helyezik el, hogy a betétbiztosítás minél nagyobb összegre vonatkozóan nyújtson számukra védelmet. E viselkedésnek azonban a nagy összegű betétek esetén határt szabnak a tranzakciós és a bankköltségek, egy bizonyos összeg felett ugyanis nem hatékony több pénzügyi intézményben számlát nyitni. Arra vonatkozóan nem találtam a szakirodalomban információt, hogy e tekintetben jellemzően miként viselkednek a betétesek, ezért azzal az egyszerűsítő feltételezéssel éltem, hogy minden betétes egy hitelintézetnél helyezi el a pénzét. Az eredmények értelmezésénél viszont figyelembe veszem, hogy emiatt a valóságban a 100 ezer eurós összeghatár alá valószínűleg az általam feltételezettnél több betét esne. Az adattisztítás és a 0 összegű betétek kiszűrése után végül az említett 15 tagállamban felvett, 77 110 megfigyelést vizsgálom.

2.3. Összehasonlító elemzés

A következőkben a betétösszegek eloszlását leíró statisztikákkal elemzem. A betétösszegek mintában szereplő összesített gyakoriságát a 15 tagállamra vonatkozóan a 2. ábra mutatja be 100 ezer euró betétösszegig (mivel az ennél nagyobb összegű betétek alacsony számuk miatt nem látszanának az ábrán).

Forrás: ECB [2014] alapján saját szerkesztés.

A tagállamokban elhelyezett betétösszegek eloszlása a 2. ábra szerint erősen balra ferdült (módusz < medián < átlag), jobbra hosszán elnyúló, rásimul a vízszintes tengelyre, a ferdeség mérőszáma 115.

A 100 ezer eurós jelenlegi betétbiztosítási értékhatár mellett a mintában szereplő betétesek legalább 97,3 százaléka biztosított. A biztosítottsági szintnek ez az alsó határa, ugyanis azok a betétesek, akik 100 ezer eurónál nagyobb összegű betéttel rendelkeznek, valószínűleg az általam feltételezett egy hitelintézetnél többen helyezték el a megtakarításukat, így a valóságban a jelenlegi betétbiztosítási értékhatárnál nagyobb mértékben biztosítottak.

Az eloszlást leíró decilis értékeket a mintában szereplő 15 tagállamra vonatkozóan a táblázat szemlélteti. Az eloszlás ferdeségéből adódik, hogy a 9. és a 10. decilis között a legnagyobb a különbség, ezért bemutatom e két decilis között a percentilis értékeket is.

Az eloszlást leíró decilisek és a 9. tized feletti percentilisek értékei a mintában szereplő 15 tagállamban, 2014

Percentilis	Betétösszeg (euró)	Különbségek a percentilisek között (euró)
10	250	
20	772	522
30	1 590	818
40	2 950	1 360
50	5 000	2 050
60	7 653	2 653
70	12 490	4 837
80	20 000	7 510
90	39 999	19 999
91	42 784	2 785
92	47 500	4 716
93	51 652	4 152
94	57 000	5 348
95	65 000	8 000
96	76 250	11 250
97	92 899	16 649
98	120 000	27 102
99	184 443	64 443
100	20 003 413	19 818 970

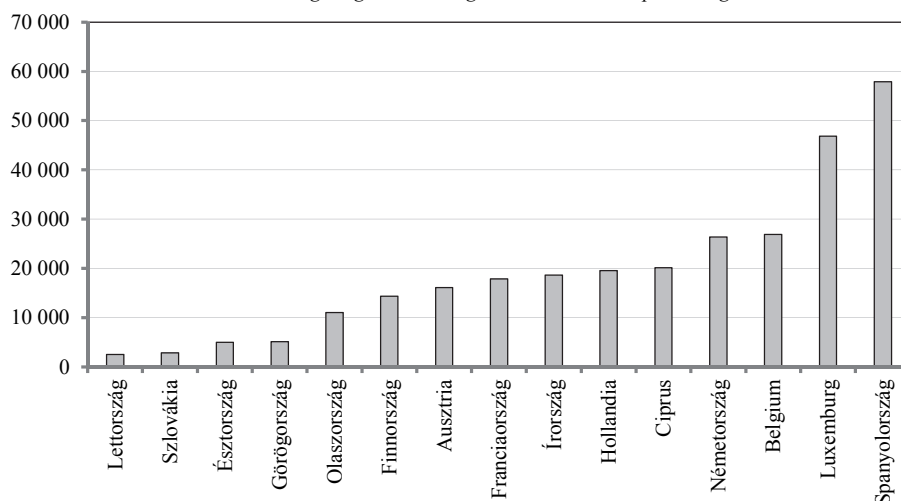
Forrás: ECB [2014] alapján saját szerkesztés.

A 2. táblázatból leolvasható, hogy az eloszlás decilis értékei közötti abszolút különbségek monoton növekvők, a 9. és a 10. decilis között pedig magasan a legnagyobbak. A 9. decilis értéke csupán 40 ezer euró, ami azt mutatja, hogy a mintában szereplő betétek 90 százalékát már 40 ezer euróval is lehetne biztosítani. Az eloszlás percentilis értékeit vizsgálva arra lehet következtetni, hogy a jelenlegi 100 ezer eurós értékhatár 20 százalékos emelése vagy csökkentése csupán a betétek 2, illetve 4 százalékának biztosítottságát érintené a vizsgált tagállamok összességét tekintve.

A következőkben a betétösszegek gyakoriságát tagállamonként vizsgálom. A 15 tagállam mindegyikének betétösszeg-eloszlásaira is jellemző az erősen balra ferde, jobbra hosszán elnyúló jelleg, ami azt jelenti, hogy a biztosítási értékhatár kismértékű módosításával a biztosítottak száma csak csekély mértékben, a biztosítási kötelezettség viszont jelentősen változna. A betétösszegek eloszlására korábbi tanulmányokból eddig nem lehetett következtetni, Magyarországon szerzőtársammal elsőként elemeztem (Kallóné Csaba–Vajai [2017]) azt az OBA által a betétesek számára 2014-ben és 2015-ben kifizetett kártalanítási összegek vizsgálatával. Megállapításunk szerint ezek extrémérték-eloszlást, azon belül is Weibull-eloszlást követnek. A nemzetközi HFCS-adatbázis (ECB [2014]) tagállami szintű adatai alapján úgy vélem, egyre biztosabbak lehetünk abban, hogy a betétösszegek eloszlása jellemzően erősen balra ferde, jobbra hosszán elnyúló jellegű.

A statisztikák szerint ugyan a 15 tagállamban – mint ahogy azt már említettem – a betétösszegek eloszlásának alakja hasonló, átlaguk jelentősen különbözik, ahogy azt a 3. ábra is szemlélteti.

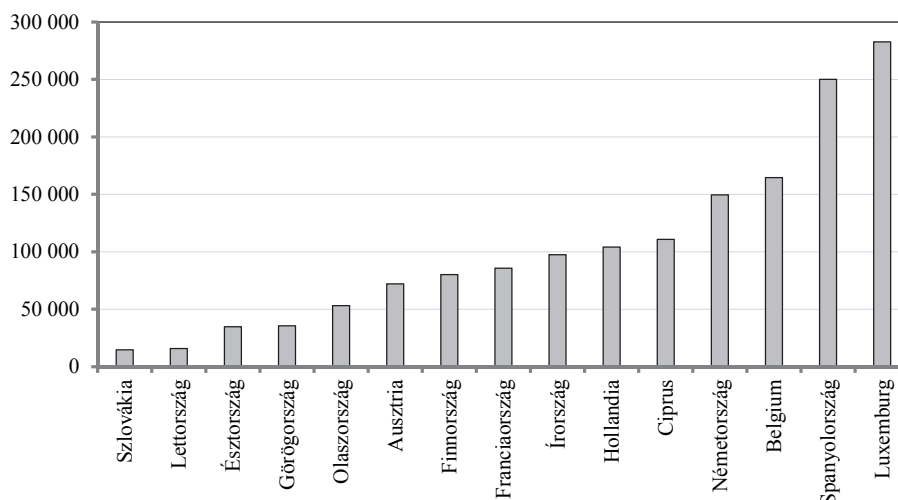
3. ábra. A betétösszegátlagok különbségei a mintában szereplő 15 tagállamban

Forrás: ECB [2014] alapján saját szerkesztés.

A számottevő eltérések következményeit szemlélítve, a 4. ábra azt mutatja be, hogy az Európai Unió átlagos (97,3 százalékos) biztosítottsági szintjét az egyes tagállamok milyen betétbiztosítási értékhatár mellett érnék el.

4. ábra. Az átlagos biztosítottsági szint mellett lehetséges betétbiztosítási értékhatár a mintában szereplő 15 tagállamban

Forrás: ECB [2014] alapján saját szerkesztés.

A 3. és a 4. ábrán legalacsonyabb értékeket mutató Szlovákiában, Lettországban, Észtországban és Görögországban az átlagos biztosítottsági szint jóval alacsonyabb összeggel is elérhető; ez azt jelenti, hogy esetükben fennáll a túlbiztosítás veszélye, ami a szakirodalom tanulsága szerint erkölcsi kockázatot hordoz.

3. Következtetések

Tanulmányom alapját egy egységes kérdőíves kutatás (a HFCS 2014. évi hullámanak) adatbázisa képezi, melyből az Európai Unió 15 tagállamának hitelintézeteinél elhelyezett betétekre vonatkozó adatokat vizsgáltam. Az átlagos betétösszegek – eredményeim szerint – a vizsgált tagállamokban jelentősen eltérnek egymástól, mégis egységes betétbiztosítási értékhatár vonatkozik rájuk. Ennek következményeként a kisebb átlagos betétösszeggel rendelkező országokban (például Szlovákiában,

Lettországból, Észtországból és Görögországból) relatíve nagyobb a biztosítottság, ami betétes és banki oldalról egyaránt fokozza az erkölcsi kockázat veszélyét. Az egységes betétbiztosítási értékhatár ugyanakkor a versenysemlegességet szolgálja; az egységesítés többek között az olyan, bankpiacon megjelent technológiai innovációk miatt is egyre inkább előtérbe kerül, melyek a digitális pénzügyi megoldásokat kínáló ún. fintech szolgáltatók térnyerésével hozzájárulnak a betétek egyszerűbb és olcsóbb határokon átnyúló „mozgatásához”. Emiatt az egységes betétbiztosítási értékhatárt nem javasolt „megbontani”, még annak ellenére sem, hogy a tagállamok között jelentős különbségek mutatkoznak a betétösszegek átlagában. El lehet ugyanakkor gondolkodni a kisebb átlagos betétösszeggel rendelkező tagállamok kompenzálásáról (akár a betétbiztosítási hozzájárulások differenciálásával egy jövőbeni közös betétbiztosítási alap létrehozása esetén) azért a potenciális veszteségért, amit a relatíve nagyobb biztosítottság miatti erkölcsi kockázat okozhat.

Vizsgálatomból az is kiderült, hogy a betétösszegek eloszlása minden tagállamban erősen balra ferdült és jobbra hosszán elnyúló, aminek a bankrohamok szimulációjánál lehet jelentősége. Ez az eloszlás azt jelenti, hogy a jelenlegi biztosítási értékhatár csekély változtatásával a biztosított betétek száma csak kismértékben, a biztosítási kötelezettség viszont jelentősen változna.

Irodalom

- ALSTON, L. – GROVE, A. – WHELOCK, D. [1994]: Why do banks fail? Evidence from the 1920s. *Explorations in Economic History*. Vol. 31. No. 4. pp. 409–431.
- ANGINER, D. – DEMIRGÜÇ-KUNT, A. – ZHU, M. [2014]: How does deposit insurance affect bank risk? Evidence from the recent crisis. *Journal of Banking & Finance*. Vol. 48. November. pp. 312–321. <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2013.09.013>
- BANAI Á. – KIRÁLY J. – NAGY M. [2010]: Az aranykor vége Magyarországon: Külföldi szakmai és lokális tulajdonú bankok – válság előtt és válság után. *Közgazdasági Szemle*. LVII. évf. Február. 105–131. old.
- BERLINGER E. – WALTER GY. [2013]. Unortodox javaslat a deviza- és forintalapú jelzáloghitelek rendezésére. *Hitelintézeti Szemle*. 12. évf. 6. sz. 469–494. old.
- BOD P. Á. [2015]: Az állami szerepvállalás új trendjei a pénzügyi válság következményeként. *Közgazdaság*. 10. évf. 4. sz. 75–89. old.
- BOLDIZSÁR A. – KÉKESI ZS. – KÓCZIÁN B. – SISAK B. [2016]: A magyar háztartások vagyoni helyzete a HFCS felmérés alapján. *Hitelintézeti Szemle*. 15. évf. 4. sz. 115–150. old.
- CHERNYKH, L. – COLE, R. A. [2011]: Does deposit insurance improve financial intermediation? Evidence from the Russian experiment. *Journal of Banking and Finance*. Vol. 35. No. 2. pp. 388–402. <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2010.08.014>
- CULL, R. – SORGE, M. – SENBET, L. [2004]: *Deposit Insurance and Bank Intermediation in the Long Run*. BIS Working Paper. No. 156. Bank for International Settlements. Basel.

- DEMBE, A. E. – BODEN, L. I. [2000]: Moral hazard: a question of morality? *New Solutions: A Journal of Environmental and Occupational Health Policy*. Vol. 10. No. 3. pp. 257–279. <https://doi.org/10.2190/1GU8-EQN8-02J6-2RXX>
- DEMIRGÜÇ-KUNT, A. – DETRAGIACHE, E. [2002]: Does deposit insurance increase banking system stability? An empirical investigation. *Journal of Monetary Economics*. Vol. 49. No. 7. pp. 1373–1406. [https://doi.org/10.1016/S0304-3932\(02\)00171-X](https://doi.org/10.1016/S0304-3932(02)00171-X)
- DEMIRGÜÇ-KUNT, A. – KANE, E. (2002): Deposit insurance around the globe: Where does it work? *Journal of Economic Perspectives*. Vol. 16. No. 2. pp. 175–195. <https://doi.org/10.1257/0895330027319>
- DIAMOND, D. – DYBVIK, P. [1983]: Bank runs, deposit insurance, and liquidity. *Journal of Political Economy*. Vol. 91. No. 3. pp. 401–419. <https://doi.org/10.1086/261155>
- FÜSTÖS L. (szerk.) [2010]: *Látens változós modellek: A sokváltozós matematikai statisztika módszerei*. MTA Szociológiai Kutatóintézete Társadalomtudományi Elemzések Akadémiai Műhelye. Módszertani füzetek. No. 2010/2. Budapest.
- GARCIA, G. [2000]: *Deposit Insurance and Crisis Management*. IMF Working Paper. No. WP/00/57. International Monetary Fund. Washington, D.C.
- GROPP, R. – VESALA, J. [2004]: Deposit insurance, moral hazard and market monitoring. *Review of Finance*. Vol. 8. No. 4. pp. 571–602.
- GROS, D. – SCHOENMAKER, D. [2014]: European deposit insurance and resolution in the banking union. *Journal of Common Market Studies*. Vol. 52. No. 3. pp. 529–546.
- GROSSMAN, R. [1992]: Deposit insurance, regulation, and moral hazard in the thrift industry: evidence from the 1930s. *American Economic Review*. Vol. 82. Issue 4. pp. 800–821.
- HAYNES, J. [1895]: Risk as an economic factor. *The Quarterly Journal of Economics*. Vol. 9. Issue 4. pp. 409–449. <https://doi.org/10.2307/1886012>
- HOVAKIMIAN, A. – KANE, E. J. – LAEVEN, L. [2003]: How country and safety-net characteristics affect bank risk-shifting? *Journal of Financial Services Research*. Vol. 23. Issue 3. pp. 177–204.
- KALLÓNÉ CSABA K. – VAJAI B. [2017]: Az Országos Betétbiztosítási Alap kártalanítási tapasztalatai a betétesek korösszetételéről és a betétösszegek eloszlásáról. *Hitelintézeti Szemle*. 16. évf. 2. sz. 28–39. old. <http://doi.org/10.25201/HSZ.16.2.2839>
- KALLÓNÉ CSABA K. [2018]: Betétbiztosítás és erkölcsi kockázat Magyarországon. *Statisztikai Szemle*. 96. évf. 2. sz. 137–163. old. <https://doi.org/10.20311/stat2018.02.hu0137>
- KARELS, G. – MCCLATCHEY, C. [1999]: Deposit insurance and risk-taking behavior in the credit union industry. *Journal of Banking and Finance*. Vol. 23. No. 1. pp. 105–134. [https://doi.org/10.1016/S0378-4266\(98\)00074-0](https://doi.org/10.1016/S0378-4266(98)00074-0)
- KISS, H. J. – RODRIGUEZ-LARA, I. – ROSA-GARCÍA, A. [2012]: On the effects of deposit insurance and observability on bank runs: an experimental study. *Journal of Money, Credit and Banking*. Vol. 44. No. 8. pp. 1651–1665. <https://doi.org/10.1111/j.1538-4616.2012.00548.x>
- KOVÁCS, L. – TERTÁK, E. [2016]: *Financial Literacy (Panacea or placebo? – A Central European perspective)*. <http://www.bankszovetseg.hu/Content/Publikaciok/Financial-literacy-20161122-Kov%C3%A1cs.pdf>
- LAEVEN, L. – KANE, E. J. – DEMIRGÜÇ-KUNT, A. [2008]: *Deposit Insurance Around the World: Issues of Design and Implementation*. MIT Press. Cambridge.

- LAEVEN, L. [2002]: Bank risk and deposit insurance. *The World Bank Economic Review*. Vol. 16. No. 1. pp. 109–137. <https://doi.org/10.1093/wber/16.1.109>
- MCNEILL, G. E. [1990]: *A Study of Accidents and Accident Insurance*. Insurance Topics Co. Boston.
- MÉRÓ K. – PIROSKA D. [2017]: Az Európai Bankunió reformja – a makroprudenciális felhatalmazások rendszerének újragondolása a kelet- és közép-európai országok szemszögéből. *Külgazdaság*. LXI. évf. Szeptember-október. 3–29. old.
- MÓRA M. [2013]: Mit is ér a bankunió fiskális integráció nélkül? *Hitelintézeti Szemle*. 12. évf. 4. sz. 326–350. old.
- PISANI-FERRY, J. – SAPIR, A. – VÉRON, N. – WOLFF, G. B. [2012]: *What kind of European Banking Union?* Bruegel Policy Contribution. No. 12. Bruegel. <http://www.bruegel.org/publications/publication-detail/publication/731-what-kind-of-european-banking-union/>
- SAVCHENKO, T. H. – KOVÁCS, L. [2017]: Trust in the banking sector: EU experience and evidence from Ukraine. *Financial Markets, Institutions and Risks*. Vol. 1. Issue 1. pp. 29–42. https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/61728/1/Savchenko_Kovacs_FMIR_1_2017_29-42.pdf
- THIES, C. – GERLOWSKI, D. [1989]: Deposit insurance: a history of failure. *Cato Journal*. Vol. 8. No. 3. pp. 677–693.
- TÓTH J. [2015]: Az európai betétbiztosítási és bankszanálási rendszerek jellemzői és azok finanszírozása. *Közgazdasági Szemle*. LXII. évf. Július-augusztus. 767–785. old.
- WHEELOCK, D. – WILSON, P. [1994]: *Productivity Changes in U.S. Banking: 1984–93*. Federal Reserve Bank of St. Louis. Working Paper. No. 94/021A. St. Louis.
- WHEELOCK, D. [1992]: Deposit insurance and bank failures: new evidence from the 1920s. *Economic Inquiry*. Vol. 30. No. 3. pp. 530–543. <https://doi.org/10.1111/j.1465-7295.1992.tb01979.x>

Internetes források

- Az Európai Unió Hivatalos Lapja* [2014]: Az Európai Parlament és a Tanács 2014/49/EU irányelve (2014. április 16.) a betétbiztosítási rendszerekről (átdolgozás) (EGT-vonatkozású szöveg). L 173. 2014. 6. 12. 149–178. old. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0049&from=HR>
- ECB (EUROPEAN CENTRAL BANK) [2014]: *Household Finance and Consumption Survey*. https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/hfcs/html/index.en.html
- EFDI (EUROPEAN FORUM OF DEPOSIT INSURERS) [2017]: *Who We Are*. <http://www.efdi.eu/efdi>
- EUROPEAN COMMISSION [2017]: *Deposit Guarantee Schemes*. https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-supervision-and-risk-management/managing-risks-banks-and-financial-institutions/deposit-guarantee-schemes_en
- EUROPEAN PARLIAMENT [2017]: *Welcome to the European Parliament*. http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/hu/displayFtu.html?ftuId=FTU_4.2.4.html Letöltve: 2017.10.21.
- FSB (FINANCIAL STABILITY BOARD) [2012]: *Thematic Review on Deposit Insurance Systems*. Peer Review Report. 8 February. http://www.fsb.org/wp-content/uploads/r_120208.pdf

- FSF (FINANCIAL STABILITY FORUM) [2008]: *Report of the Financial Stability Forum on Enhancing Market and Institutional Resilience*. 7 April. http://www.fsb.org/wp-content/uploads/r_0804.pdf
- IADI (INTERNATIONAL ASSOCIATION OF DEPOSIT INSURERS) [2014]: *IADI Core Principles for Effective Deposit Insurance Systems*. November. <http://www.iadi.org/en/assets/File/Core%20Principles/cprevised2014nov.pdf>
- INTERNATIONAL ASSOCIATION OF DEPOSIT INSURERS [2016]: *Sharing Deposit Insurance Expertise with the World*. <http://www.iadi.org/en/>
- KSH (KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL) [2016]: *Népesség korév és nem szerint*. http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_wdsd009.html

Summary

The European Union has standardised the deposit insurance threshold (EUR 100 thousand) in its member states in order to avoid distortions of competition in the internal market. The benefits of this harmonisation effort are indisputable but a single reimbursement limit for countries with a lower average of deposit amounts means relatively higher protection, which increases the risk of moral hazard from both depositor and bank perspectives. This paper shows that the average amounts of deposits differ significantly in the member states. The analysis is carried out on an 84-thousand database of the Household Finance and Consumption Survey conducted in 20 member states. It reveals that the distribution of deposit amounts is strongly left-skewed in every country examined, which means that by a slight change in the current insurance threshold, the marginal number of insured deposits would change to a small extent, while the insurance obligation would change considerably.